1856. N°. [illegible]

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 2 DECEMBER.

Ten behoeve der ongelukkigen op Groot-Sangir is, sedert de vorige opgaaf, bij den Commissaris des Konings in Friesland, ontvangen, door bezorging van gemeente-bestuur van Leeuwarden . . . . *f* 20.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat in de bureaux van het Provinciaal Bestuur, te *Leeuwarden*, van af den 5 December 1856, ter inzage zullen liggen de voorwaarden, naar welke den 18 December a. s. zal worden aanbesteed de levering van verschillende benoodigdheden ten dienste van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen, gedurende 1857. De *monsters* der artikelen zullen in genoemd magazijn te *'s Gravenhage* ter bezigtiging zijn. *De Commissaris des Konings*,
Leeuwarden, den 29 November 1856. VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 28 November 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.90.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 250.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 250.00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie*
den 29 November 1856. *Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 24 November jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 22 tot en met den 28 November:

1. 41 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 4, Doniawerstal 1, Haskerland 1, Hennaarderadeel 7, Idaarderadeel 2, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 2, Leeuwarderadeel 3, Rauwerderhem 2, Utingeradeel 1, Westdongeradeel 1, Wonseradeel 8 en Wijmbritseradeel 9, en 74 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 6, Barradeel 1, het Bildt 1, Doniawerstal 2, Ferwerderadeel 1, Franeker 1, Franekeradeel 1, Haskerland 3, Hennaarderadeel 8, Idaarderadeel 5, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 1, Leeuwarderadeel 2, Menaldumadeel 2, Rauwerderhem 2, Sneek 1, Utingeradeel 3, Wonseradeel 13, Workum 1, Wijmbritseradeel 16 en IJlst 4, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 5053;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Willem Feikes Jellema, te Beers; Rients Baukes Bakker, te Winsum; Sint Alles Dijkstra, te Britswerd; Mintje Lieuwes Wijnia, te Jorwerd; Meinte Gerrits Terpstra, te Oosterlittens; Jan Feikes Bruinsma, te Sexbierum; de Weduwe Jan Piebes Halma, te Vrouwen-Parochie; Klaas Simons Sipma, te Hallum; Pieter Jelles Wobma, te Welsrijp; Johannes Sijbrens Walsweer en Folkert Jans Alta, beide te Hijdaard; Douwe Sijbrens Wiarda, te Lutkewierum; Tjitte Tjepkes Lettinga, te Warga; Doeke Jans Fokma, te Roordahuizum; Auke Jogchums van der Goot, te Grouw; Icenius Harders en Johannes Jans Korporaal, beide te Kollum; Klaas Klazes Luinstra, te Oudwoude; Sijtze Feijes Humalda en Hein Pieters de Jong, beide te Miedum; Ruurd Lubartus Vonk, te Jelsum; Marten Sjoerds van der Hem, te Goutum; Sjouke Tijmens Overdijk, te Huizum; Theunis Eeltjes Bootsma, te Sneek; Jouke Popkes Deelsma, te Akkrum; Jacob Haima, te Holwerd; IJnse Siebes Haagsma en Mebius Hendriks Brandsma, beide te Tjerkwerd; Dirk Japiks Zijlstra, te Exmorra; Ruurd Jans Veldhuis, te Uitwellingerga; Jan Reins Lolkema, te Oudega (Wijmbritseradeel); Bote Sijbrens Nijdam, te Oosthem; Titus Terwisscha van Scheltinga en Jetze Rintjes Uilkema, beide te Scharnegoutum, en Pieter Jans Buitenhof, te IJlst;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Auke Folkerts Postma, te Jorwerd (laatste gedeelte); IJmke Douwes Kingma, te Weidum; Pieter Jacobs Wiersma, te Oosterlittens; de Weduwe Anne Sietzes Teitsma, te Oosterwierum; Sjoerd Sijbes Cuperus, te Wirdum; Jentje Rienses Hiemstra, te Hennaard; Pier Jans Piersma en Wijbe Sjirks Cnossen, beide te Hommerts; Wiebe Wiebes Cnossen, te Oppenhuizen; Pieter Jans van der Wier, te Goënga; Tjitske Klazes Rijpkema en Jan Thaekes de Groot, beide te Goingarijp; Pieter Hettes Hettema, te Broek; de Weduwe Siebolt Pieters Dijkstra en IJnze Willems van Dijk, beide te Langweer; Tjerk H. de Boer en Murk K. Bottema, beide te Burgwerd; Siebe J. Haagsma, te Ferwoude; Klaas Aukes Budstra, te Grouw.

Leeuwarden, *De Gedeputeerde Staten voornoemd*,
den 1 December 1856. VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

De **COMMISSARIS** des **KONINGS** in de provincie *Overijssel*,

Gelezen eene missive van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 4de district van den 7 dezer, No. 2103/5, houdende voorstellen ten aanzien van de sluiting der groote rijkswegen, mitsgaders van de provinciale kunstwegen voor zware vrachten, gedurende den aanstaanden winter, wanneer die maatregel bij invallend dooiweder noodzakelijk wordt;

Gelet op de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 20 dezer, 3de afdeeling, No. 4515/2963, BESLUIT — te bepalen:

1°. dat gedurende den naderenden winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, de groote rijkswegen in deze provincie, mitsgaders de provinciale kunstwegen, zullen worden gesloten voor alle vrachtwagens of andere middelen van vervoer, met meer dan vijfhonderd nederlandsche ponden geladen, alsmede voor diligences voor meer dan negen personen, met welke laatstgemelde rijtuigen geene meerdere goederen mogen worden vervoerd, dan die welke het aan iederen passagier volgens het reglement vergund is met zich te nemen;

2°. dat de tolgaarders en andere beambten van het bestuur der wegen voor de stipte naleving van de gemelde bepalingen naauwkeurig zorg zullen dragen; wordende zij bij deze gemagtigd en gelast om gedurende den aanstaanden winter, telkens bij invallenden en doorgaanden dooi, op de eerste aanzegging van den betrokken opzigter der wegen, alle zoodanige rij- en voertuigen, waarvan zij bij gemis van weegbruggen de zekere overtuiging hebben, dat ze met meer dan het hierboven bepaalde gewigt zijn bevracht, of diligences voor meer dan negen personen ingerigt, niet te laten doorrijden, maar voor de zoodanige de tolboomen gesloten te houden, tot zoolang het te zware gewigt daarvan is afgenomen, hetwelk alsdan met afzonderlijke middelen zal moeten worden vervoerd;

3°. den inhoud dezer ter kennis te brengen van:

a. de gemeente-besturen, met uitnoodiging daarvan in hunne gemeenten bekendheid te geven.

b. den Heer Directeur der registratie en domeinen in Overijssel, tot informatie.

c. den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 4de district, met verzoek om het bij het 1e en 2e lid van dit besluit bepaalde, aan de betrokken tolgaarders en pachters en verdere ambtenaren van het bestuur der wegen mede te deelen, waartoe een genoegzaam aantal afdrukken daarvan aan Z.E.G. zal worden toegezonden, en om wijders op de stipte naleving te doen toezien.

[illegible] *De Commissaris des Konings voornoemd*,
[illegible] Bij deszelfs absentie:
[illegible]
[illegible] J. A. SANDBERG.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.
DOMEINEN.
VERKOOPING VAN STAMBOOMEN EN HAKHOUT.

De ONTVANGER der REGISTRATIE en DOMEINEN te *Leeuwarden*, zal, op Woensdag den 17 December 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van J. Swildens, in het Friesch Koffijhuis, op den Wirdumerdijk aldaar, ten overstaan van den Notaris Mr. C. WIERSMA, in het openbaar verkoopen:

33 perceelen zoo IEPEN- als EIKEN STAMBOOMEN, alsmede ELZEN- en WILGEN HAKHOUT, staande aan den Straatweg *van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen*, ten Oosten van den Opweg van Goutum tot aan Akkrum; op *den Weg naar de Groninger grenzen*, ten Noorden van af de Stads Gracht te Leeuwarden tot aan de Gerkesbrug; *op den Weg naar Harlingen*, ten Noorden en Zuiden van Marssum tot Harlingen.

De Conditien van verkoop en aanduiding der perceelen zullen in tijds ter lezing liggen aan de op gemelde Straatwegen staande Tolhuizen, zoo mede in de voornaamste Herbergen. *De Ontvanger voornoemd*,
Leeuwarden, 29 November 1856. VAN NOOTEN.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.
DOMEINEN.
VERKOOPING VAN HAKHOUT.

De ONTVANGER der REGISTRATIE en DOMEINEN te *Heerenveen*, zal, op Zaturdag den 27 December 1856, des voormiddags om 11 uur, ten huize van den Kastelein *J. P. Fonk*, in het Logement *de Zon*, aldaar, ten overstaan van den Notaris A. BINNERTS, in het openbaar verkoopen:

Dertien perceelen zoo ELZEN- als WILGEN HAKHOUT, staande aan den Straatweg van *Leeuwarden* naar de *Overijsselsche grenzen*, ten Westen van af *Akkrum* tot aan Gabel no. 9.

De Conditien van verkoop en aanwijzing der perceelen liggen tijdig ter lezing aan de op genoemden Straatweg staande Tolhuizen, zoo mede in de voornaamste Herbergen. *De Ontvanger voornoemd*,
VAN OLDEN.

PARIJS, 27 November.

Eindelijk is het vertrek van markies Antonini, gezant van Napels, officieel „hij heeft heden voormiddag ten 10 ure, Parijs verlaten, zich naar Brussel begevende. Niettegenstaande het vertrek van dezen diplomaat en het afbreken der betrekkingen tusschen de Hoven van Frankrijk en Napels, waarvan dit vertrek een nieuw bewijs is, is men in officieele kringen overtuigd dat de goede verstandhouding tusschen de twee Hoven spoedig zal worden hersteld, aangezien de pruissische Regering, die onlangs hare goede diensten aanbood, verzekerd heeft dat vóór het einde des jaars Koning Ferdinand aan de westersche Mogendheden eenige der door haar gedane eischen zal inwilligen.

Het ontgaat de aandacht niet, dat een der belgische dagbladen mededeelt, dat Engeland zijne toestemming heeft gegeven tot het houden van een nieuw congres, waarin in de eerste en voornaamste plaats de aangelegenheid, betreffende de grenzen van Bessarabie zal worden beslist. Verder leest men in dat blad, dat de westelijke Mogendheden eerlang zullen overgaan tot de ontruiming van Griekenland. Hier weet men volstrekt niet, hoever deze beide opgaven al, dan niet, gegrond zijn.

Men weet dat de fransche gezant onlangs van de Porte opheldering gevraagd heeft over de voortdurende aanwezigheid van buitenlandsche krijgsmagt binnen haar gebied, na den voor de ontruiming daarvan bepaalden termijn. Volgens de verzekering van de *Pays*, een ministerieel blad, heeft de Porte daarop geantwoord, dat zij, jegens al hare bondgenooten even billijk en welwillend zijnde, hen uitnoodigde om zich onderling over dit punt te verstaan, met de belofte om van hare zijde zich aan de tusschen hen te treffen schikkingen te zullen houden.

Bij geruchte verneemt men, dat een russisch en ook zelfs een noord-amerikaansch oorlogsschip vrijheid tot het doorvaren der turksche zeeëngten zullen gaan vorderen, op grond dat die zeeëngten door Engeland nog niet als gesloten aangemerkt worden. Indien dit gerucht bewaarheid wierd, vreesde men daarvan nieuwe verwikkelingen in het Oosten.

— Naar men verneemt, is per telegraaf berigt uit het Oosten ontvangen, dat de Afghaansche vesting Herat zich eindelijk aan de perzische troepen overgegeven heeft.

De jongste berigten uit Perzie, te St. Petersburg aangekomen, melden, dat de perzische Regering in het officiële dagblad van Teheran verklaard heeft misnoegd tegen Engeland te zijn, om reden dat een onderdaan van den Schach zonder diens toestemming door den engelschen gezant in dienst genomen was, hetgeen, zegt het dagblad van het perzische Hof, „met alle zeden en gebruiken strijdig is."

— De *Constitutionnel* bevat heden een artikel over de werken van Napoleon III, waarin Z. M. met Cesar, Lodewijk XIV, Frederik II en Napoleon I gelijk gesteld en de bijnaam van „den Groote" insgelijks op hem van toepassing verklaard wordt.

BERLIJN, 29 November.

Heden heeft de Koning in persoon de Wetgevende Vergadering geopend.

In dat gedeelte der troonrede, waarin de buitenlandsche staatkunde wordt besproken, wordt de hoop uitgedrukt op het behoud des vredes in ons werelddeel, en dat vooral Pruisen voortaan in vredestoestand blijve verkeeren. Als mede-onderteekenaar van de europesche tractaten, zal de Koning niet afwijken van de in alle opzigten volkomene vervulling der plegtig aangegane verbindtenissen en verpligtingen en tot stipte handhaving der met het volkenregt overeenkomstige grondstellingen.

„Smartelijk — zegt de Koning — „ben ik aangedaan door de jongste voorvallen in mijn vorstendom Neufchâtel, alwaar sedert 1848 eene onopgeloste tegenspraak bestaat tusschen mijne ontwijfelbare regten en de feitelijke ontwikkeling van den openbaren toestand. Trouwe mannen hebben gemeend tegen hunne tegenstanders te moeten geweld bezigen. De gematigdheid, waarmede ik ten aanzien van den toestand des vorstendoms, in het belang van den algemeenen vrede, jaren lang heb gehandeld, is door de europesche Mogendheden erkend geworden. Ook na de jongste betreurenswaarde conflicten en nadat mijn onbetwistbaar regt nog dezer dagen door het met algemeene stemmen genomen besluit der Duitsche Bondsvergadering eene bekrachtiging heeft erlangd, is het mijn wensch, dat, door onderhandelingen, met de Mogendheden van Europa, een met de waardigheid mijner kroon bestaanbare oplossing van het vraagstuk moge worden bereikt. Doch ik mag en zal niet toegeven en dat mijne langmoedigheid zoo ver ga dat zij zelve in een wapen tegen mijn eigen regt worde veranderd. Even als mijn volk overtuigd kan wezen dat ik met allen ernst, dat ik met volkomene inachtneming van mijne pligten, en lettende op den toestand van Europa, die pligten en die toestand tot rigtsnoer blijf houden voor mijne verdere handelingen, zoo vast is bij mij de overtuiging, dat, mogten de omstandigheden het eischen, mijn volk met de beproefde kracht, met trouw en gehechtheid, de eer mijner kroon zal handhaven en waarborgen."

BRUSSEL, 27 November.

Aan den *Nord* wordt [illegible] van 24 dezer uit Berlijn [illegible]
„Zekere [illegible] hebben een [illegible] van [illegible] [illegible]
waarin de houding van Oostenrijk en Engeland tegenover het loopende [illegible]

[illegible]

worden besproken." Eene dergelijke circulaire bestaat niet. Prins Gortschakoff heeft aan de russische diplomatieke agenten in het buitenland eene memorie over de bestaande geschillen toegezonden. Deze memorie was vergezeld van eene eenvoudige nota, welke den naam van circulaire niet verdiende, daar zij niet van belang was. Aan de vertegenwoordigers van Rusland wordt gelast, deze memorie ter kennisse te brengen van de fransche en engelsche Regering en er haar opmerkzaam op te maken, dat het doelmatig en tijd is het geschil door het congres te beslissen. Deze verklaring is voor veertien dagen gedaan, en Rusland zal zoo lang bij deze meening blijven, tot de Kabinetten van Weenen en Londen in staat zijn om nieuwe gronden aan te voeren, ten einde de materiële schending van het vredes-verdrag van 30 Maart te regtvaardigen."

's GRAVENHAGE, 29 November.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In den aanvang der zitting van donderdag is eene beslissing genomen omtrent de in de vorige vergadering voorgedragene conclusie van het rapport der commissie voor de verzoekschriften op het adres van Hompes de Jong, koopman te Naaldwijk, betrekkelijk de aldaar in Augustus 1855 plaats gehad hebbende verkiezingen. Die conclusie, strekkende om het adres ter griffie neder te leggen, werd door de Vergadering zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, en tevens, volgens een door den heer van Eck gedaan voorstel, met 43 tegen 13 stemmen besloten, om het bij afschrift aan den minister van binnenlandsche zaken om inlichtingen te verzenden.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1857 (*departement van justitie*). Daarbij voerden het woord de heeren: Thorbecke, de Brauw, Godefroi, Hengst, van Akerlaken, Sloet tot Oldhuis, Dullert, van Eck en de minister van justitie.

Daarna heeft de Vergadering de afzonderlijke deelen in behandeling genomen, maar is daarmede niet verder gevorderd dan met art. 1 der 1ste afdeeling „Tractement van den minister."

De commissie tot onderzoek der inlichtingen van regeringswege ingezonden op het adres van N. Nijssen, omtrent de toepassing der wet op de nationale militie heeft daaromtrent rapport uitgebragt. Over de daarbij voorgestelde conclusie zal nader worden beslist.

In de zittingen van gisteren en heden zijn de beraadslagingen voortgezet over de artikelen van hoofdstuk IV (*departement van justitie*), en is dat wets-ontwerp met 41 tegen 25 stemmen (en niet met 44 tegen 25 zoo als ons per *telegraaf* was gemeld) aangenomen. Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk V (*binnenlandsche zaken*).

LEEUWARDEN, 1 December.

GEMEENTE-RAAD van LEEUWARDEN.

In de op donderdag jl. alhier gehouden openbare vergadering van den Gemeente-raad, waarin 15 leden tegenwoordig waren, zijn, behalve de in vorig nummer medegedeelde, navolgende punten in behandeling genomen:

1. Rapport over de begrooting van het Nieuwe Stads Weeshuis, dienst 1857.— Goedgekeurd onder opmerking volgens de gewijzigde conclusie van het rapport.

2. Idem der Stads Bank van Leening. — De begrooting conform de conclusie der commissie goedgekeurd tot een bedrag van *f* 5130.

3. Voordragt tot benoeming van een nieuw lid bij de plaatselijke commissie van Geneeskundig Toevoorzigt, bestaande uit de heeren A. Meursinge Hz. en J. A. Rijkens. — Ter visie en later eene benoeming te doen.

4. Resolutie van HH. Gedep. Staten, waarbij hun Collegie, op gronden vermeld in hunne resolutie van den 14 Oct. ll., thans bepaaldelijk zwarigheid maakt, zijne goedkeuring te verleenen aan het kohier van bijdragen voor het onderhoud der straten binnen Leeuwarden, over den jare 1856. — Met de stukken ter visie gelegd, ten einde in eene volgende vergadering een besluit te nemen.

5. Rapport over de begrooting van het armbestuur der nederl. israëlitische gemeente alhier, dienst 1857. Wordt geconcludeerd, deze begrooting niet goed te keuren; aan het armbestuur, onder terugzending der stukken, te kennen te geven, dat de Raad niet tot het verleenen eener hoogere subsidie dan van *f* 1000 genegen is, met aanwijzing hoe dit naar den inhoud van het rapport meest voegzaam kan worden hersteld, enz. — Met de stukken ter visie en later af te doen.

6. Mededeeling dat de geldleening ad *f* 110,000, ten behoeve der gemeente uitgeschreven tegen 4½ ten honderd rente, is volgeteekend.

7. Reglement en vrachttarief voor het beurtveer tusschen Leeuwarden en Balk, gewijzigd vastgesteld door den Raad van Gaasterland. — Besloten hetzelve insgelijks finaal te arresteren en daarop de goedkeuring van Ged. Staten te vragen.

8. Adres van H. J. Sporre, daarbij aan den Raad verzoekende alsnog terug te komen op zijn besluit dd. 13 November ll., waarbij hem over 1857 een wachtgeld ad *f* 250 is toegekend, en die som te verhoogen tot op *f* 350, gelijk zijn vorig wachtgeld. — Ter visie om later op te beschikken.

9. Missive van de plaatselijke schoolcommissie, strekkende, dat aan den eersten ondermeester in de 4de armenschool, B. Dijkstra, alszoodanig met 1 Januarij 1857, een eervol ontslag verleend en aan hem als gratificatie in eens, worde toegekend eene som van *f* 200. — Een eervol ontslag verleend, en het punt betreffende de voorgestelde gratificatie, hetwelk door den heer burgemeester wordt ondersteund, aangehouden tot eene volgende zitting. Bij gezegde missive wordt verder aan burgemeester en wethouders voorgesteld, in de plaats van B. Dijkstra, te benoemen IJ. van Tuinen, ondermeester in de burgerschool voor meisjes, en in diens plaats over te plaatsen J. Wijga, thans 2de ondermeester in de 4de armenschool, beiden aan te stellen tot nadere opzegging.

10. Burgemeester en wethouders, op hun voorstel, gemagtigd tot het doen aanbrengen van gaz torstellen in de nieuwe Manége, waartoe volgens opgave eene som van p. m. *f* 400 wordt vereischt.

11. Rapport van burgemeester en wethouders omtrent het adres van N. Noorderbroek, gewezen tolgaarder, ter bekoming van eenig pensioen of wachtgeld, strekkende om dit verzoek te wijzen van de hand, gelijk ook door het bestuur van Leeuwarderadeel is gedaan. — Dienovereenkomstig besloten.

12. Een adres van den heer mr. Æ. M. de Swart, betreffende de uitbetaling eener pretentie in zake den weg Achter de Hoven. — Op voorstel van burgemeester en wethouders in hunne handen gesteld ten fine van afdoening.

13. Hetzelfde collegie gemagtigd tot het doen vellen en verkoopen van eenige boomen behoorende tot onderscheidene beplantingen.

— Bij de Zaturdag jl. alhier plaats gehad hebbende herstemming tot leden van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Leeuwarden, in de plaats van de heeren J. G. Heuveldop en M. Sijbouts, zijn 92 stembriefjes ingekomen. Van dat getal stemmen zijn uitgebragt: voor de eerste vacature: op de heeren A. de Jong Wz. 40, R. Bloembergen 36, G. H. D. Langemeijer 14 en J. P. Romein (geen kandidaat) 2; — voor de tweede vacature: op de heeren S. C. C. Albarda 51, J. P. Romein 24, H. van Assen 12, A. de Jong Wz. (geen kandidaat) 3 en G. H. D. Langemeijer (geen kandidaat) 1, en zijn derhalve verkozen: de heer A. de Jong Wz., om af te treden in 1858, en de heer S. C. C. Albarda, om af te treden in 1857.

— Door burgemeester en wethouders zijn zaturdag jl. openbaar verpacht en verhuurd en gegund:

a. de huizing en de opbrengst van het sluisgeld voor het doorvaren van het Stads Verlaat, benevens de visscherij daarbij behoorende, aan K. Bakker voor *f* 2716.

b. een moestuin, groot 23 roede 40 el, aan J. van der Wal voor *f* 11;

c. drie stukken weidland, het eerste groot 54 roede 90 el, aan denzelfden voor *f* 76, het tweede, groot 1 bunder 44 roede 10 el, aan H. Louwhoff voor *f* 231, en het derde, groot 3 bunder 45 roede, aan P. Wijbrandi voor *f* 252;

d. de visscherij in het Vliet, aan B. Ombach en W. Romkes voor *f* 18.50; in de Potmarge aan . . Schuurmans qq. voor *f* 4.50; bij de Verwersbrug of in de Ee aan Hania voor *f* 5 50; in de Stads Gracht, 1ste en 2de perceel, bij zamenvoeging, gegund aan P. van Asperen voor *f* 30.

— Naar wij vernemen is den 24 November ll. uit deze stad per post een brief verzonden aan het adres van den heer R. Kranenbrug, te Groningen, die door dezen ook wel is ontvangen, maar bij de opening bleek niets in te houden. Daar intusschen het uiterlijk voorkomen van den brief het vermoeden deed ontstaan, dat hij van ter zijde is geopend geworden, en welligt op die wijze de inhoud van den brief in verkeerde handen is gekomen, is het wel te wenschen, dat hieromtrent nadere inlichtingen konden worden gegeven.

— Van Kuinre wordt gemeld: Dezer dagen is op de voorgestelde vermindering der heffing van haven- en diepgelden alhier, de koninklijke goedkeuring bij het gemeente-bestuur ontvangen, en zal er ten gevolge van dien te beginnen met [illegible] 1857 bij de in- of uitvaart van alle schepen telkens een haven- en diepgeld [illegible] betaald, naar de tonnen scheepsruimte volgens den meetbrief, bedragende [illegible] voor de geladene vaartuigen twee cents en voor de onge[illegible] [illegible] De vaartuigen die [illegible] komen van de timmer[illegible] [illegible] ten dienste van de werken der haven, zijn vrij van alle heffingen en regten. De schepen die bij [illegible] het houten havenhoofd aandoen, of om eenig onderzoek [illegible] binnenkomen, zullen met betaling der invaartregten kunnen volstaan.

— Door Z. M. zijn alle vroeger bestaande verordeningen betrekkelijk het [illegible] gouvernementswege afnemen van examen der stuurlieden ter koopvaardij, [illegible] den 1 December ingetrokken en dien ten gevolge de ingestelde commissie tot het examineren der zee-officieren enz. ontlast van het afnemen van de examens der genoemde stuurlieden, onder dankbetuiging aan de leden dier commissie voor hunne ten deze bewezen goede diensten. Zullende, naar aanleiding van voorschreven besluit, de daarbij belanghebbenden zich voortaan tot het afleggen van examen voor stuurlieden ter koopvaardij kunnen aanmelden bij de daartoe in de onderscheidene voorname koopsteden des Rijks ingestelde commissien.

Z. M. heeft goedgevonden aan den heer M. Manger Cats, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Smallingerland, in te gaan met 1 Januarij 1857.

Z. M. heeft goedgevonden:

1. aan de na te melden officieren bij de dienstdoende schutterijen op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten: bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden: aan mr. C. S Sixma baron van Heemstra, als 2de luitenant, en zulks op grond van art. 64 der gemeentewet; bij de dienstdoende schutterij te Harlingen: aan den heer H. Snijder, als kapitein;

2. te benoemen bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden: tot 2den luitenant den heer mr. I. Telting, thans schutter; bij de dienstdoende schutterij te Harlingen: tot kapitein den heer J. Appeldoorn, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant den heer W. Ruitenga, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant den heer G. Leemkoel, thans korporaal.

Door Z. M. zijn de ontvangkantoren der directe belastingen en accijnsen te Giekerk c. a. en Hardegarijp c. a. vereenigd op den voet van éène ontvangst, onder de benaming van kantoor Bergum c. a., en is tot ontvanger van dat alzoo vereenigd kantoor benoemd de heer jhr. R. Gevaerts van Geervliet, thans ontvanger te Hardegarijp; voorts is de ontvang der directe belastingen en accijnsen in de gemeente Veenwouden, thans behoorende tot het kantoor te Hardegarijp, gevoegd bij dat te Akkerwoude c. a., onder voortdurend beheer van den ontvanger den heer C. Tuijnhout.

— De *Haarlemsche Courant* zegt hoe het dezer dagen verspreid gerucht, dat met den 1 Januarij aanstaande eene belangrijke uitbreiding aan het bestuur der posterijen zou worden gegeven, met eene daarmede in verband staande bevordering van ambtenaren, gebleken is ten eenenmale van grond ontbloot te zijn.

Leeuwarden, 1 December. De godsdienstoefening aan den avond van gisteren was eene plegtige ure voor de nederd. herv. gemeente alhier. Nadat jl. woensdag avond de van Zevenhuizen herwaarts beroepen weleerw. zeergel. heer W. Ph. Scheuer, plegtig door ds. J. Romenij was bevestigd geworden, die bij die gelegenheid tot onderwerp zijner rede had gekozen I Cor. 3 vs. 9*a*: *want wij zijn Gods mede-arbeiders*, — heeft de nieuwe leeraar aan den avond van gisteren, ten aanhoore van eene overgroote schare belangstellenden, waarvoor het anders ruime kerkgebouw schier te eng was, zijn heilig dienstwerk aanvaard met eene rede, naar aanleiding van Hand. 1 vs. 8*b*: *gij zult Mijne getuigen zijn.*

— Door den algemeenen kerkenraad der nederduitsche hervormde gemeente te Nijmegen is, uit het bevorens vermelde twaalftal, geformeerd het volgend zestal van predikanten: dd. H. P. Berlage, theol. doct. te Naarden; H. Brouwer, te Oudkerk en Roodkerk; J. P. Escher, thol. doct. te Dronrijp; E. Laurillard, theol. doct. te Zandpoort; A. L. Poelman, theol. doct. te Holwierda, en B. J. Riedel, te Nieuwe Stads Kanaal.

— Te Oosterbierum is met eenparige stemmen tot predikant beroepen, de weleerw. zeer gel. heer H. Timmer Westeronen van Meeteren, predikant te Schoonrewoerd.

— Ds. J. W. Felix, predikant te Heeg, heeft voor het beroep naar Stedum bedankt.

— Donderdag jl. zijn de najaars-vergaderingen der synodale commissie te 's Gravenhage gesloten.

231ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

1ste trekk. Nos. 10792, 9159 en 1505, ieder een prijs van *f* 1000. No. 12984, een prijs van *f* 2000. Nos. 1060 en 7873, ieder een prijs van *f* 1500. No. 18109, een prijs van *f* 5000. — 2de trekk. Geene. — 3de trekk. Nos. 1024 en 18868, ieder een prijs van *f* 1000. — 4de trekk. No. 8976, een prijs van *f* 20.000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LUXEMBURG, 1 December.

Bij eene koninklijke ordonnantie, geteekend te 's Gravenhage, is aan het Groothertogdom de constitutie verleend, waarvan het ontwerp aan de Kamer was aangeboden.

De Kamer is ontbonden. Het land is rustig.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1 December.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	63	RUSLAND Obl. H. & C°	1798/1816	5	pCt.	103
Dito	Dito	3	„	$74\frac{15}{16}$	Dito „ Dito	1828/1829	5	„	101¾
Dito	Dito	4	„	94¼	Dito „ Dito		4½	„	
Dito	Amort. Sijnd.	3½	„		Dito „ Dito		4	„	83¾
Dito	Hand.-Maats.	4½	„		Dito „ S. & C°.		4	„	82⅝
SPANJE	Obligatien	1¼	„	$23\frac{3}{16}$	OOSTENRIJK Metalliek		5	„	74½
Dito	Dito	3	„		Dito Nationale		5	„	$75\frac{11}{16}$
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	37⅛	Dito bet. Amst.		5	„	83
PORTUGAL	Obligatien	3	„	44¾	Dito		2½	„	38¾

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 93¼, 6de serie $94\frac{11}{16}$.

LONDEN, 1 December. Consols 94½.

PARIJS, 1 December. Rente 3 pCt. 68.95.

LONDEN, 1 December. Granen vaster.

AMSTERDAM, 1 December. Granen, Zaden en Raapolie onveranderd, Lijnolie flaauw.

LEEUWARDEN, 28 Nov. Boter *f* 45.50. Aanv. 720 ¼, 243 ¼, 66 $\frac{1}{16}$ vaten. Kaas - 31. Aanvoer 411 Ned. ponden.

GRONINGEN, 28 November. Tarwe met weinig handel, Rogge in de ligte soorten merkelijk lager, Boekweit in een doen, Garst ruim prijshoudend, Haver *f* 1½ à *f* 3 lager, Boonen slap, Gort onveranderd. — Zaden zonder handel. — Raapolie wel zoo aangenaam.

Door goedgunstige beschikking van het Edel-Achtbaar Bestuur dezer Stad zal het gewoon jaarlijks **COLLECT**, ten behoeve der Armen onzer administratie plaats hebben op Woensdag den 3 December e. k. Wij nemen de vrijheid onze zóó hulpbehoevende armen in de milddadigheid onzer geëerde Stadgenooten aan te bevelen.

Leeuwarden,
den 27 November 1856.

Namens R. C. Armmeesters,
J. H. G. JANSEN, *Voorzitter.*
G. DU CHATEAU, *Secretaris.*

MUZIJK, ZANG EN DANS

op **St. Nicolaas-avond**, bij M. v. d. KALLEN, in 't Lands Welvaren, te Leeuwarden. — *Vrij Entrée.*

*** Getrouwd:
Leeuwarden,
den 26 November 1856.
M. CAMMENGA, Jr. en
A. ZWOLSMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd, den 29 November 1856:
E. TIMMERS, van [illegible] en
S. RAADSMA, van [illegible].
Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon A. J. OPPEDIJK, geliefde Echtgenoote van
IJlst, 20 November 1856. C. P. DE JONG.

*** Heden beviel voorspoedig van' welgeschapen Zoon D. F. DE HAAN, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 29 November 1856. H. KUIPERS DE VRIES.

GARSHUIZEN, 29 November 1856. Bevallen van een' Zoon M. HAITZEMA DE JONGE, Echtgenoote van J. M. DOORENBOS, *Predikant.*

*** Heden avond overleed mijn geliefd jongst Kind, genaamd DOUWE, in den ouderdom van ruim 7 maanden.
Hommerts, den 22 November 1856. A. J. DOUMA.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid, ons geliefd Dochtertje IJMKJE, in den ouderdom van 12 jaren en 6 maanden.
Harlingen, 24 November 1856. S. BEITSCHAT Sz. E. IJPMA.

*** In den laten avond van heden overleed na een smartelijk ziekbed van vier weken, mijn geliefde Echtgenoot WIGGER DOUWES HEERMA, in leven Landbouwer en Kerkvoogd te dezer plaatse, in den ouderdom van 66 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 28 jaren.

Hoe smartelijk dit verlies mij, zijne en onze Kinderen met de aangehuwde Betrekkingen ook vallen moge, hopen wij evenwel Gode te zwijgen en ons te kunnen troosten met de hoop, dat hij in betere gewesten is overgegaan.
Ooster-Nijkerk, den 28 November 1856. T. L. SIJTSMA, Wed. HEERMA.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van bijna 61 jaren, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIKUS CHRISTOPHORUS SCHETSBERG, in leven Boekhandelaar alhier.
Leeuwarden, 29 November 1856. M. ANTONIDES, Wed. H. C. SCHETSBERG.

LEEUWARDEN, 29 November 1856. Heden overleed alhier Mejuffer JANKE FLORISON, in den ouderdom van 62 jaren, diep betreurd door hare Zusters en verdere Familie-betrekkingen en door allen die haar kenden.

*** Heden werden ik en mijne 7 Kinderen in diepen rouw gedompeld, daar het den Heer over leven en dood behaagde mijne dierbare Echtgenoote en der Kinderen zorgdragende Moeder TRIJNTJE IJNZES RADERSMA tot zich te nemen. Zij mogt slechts den ouderdom van 39 jaren bereiken, waarvan ik 16 jaren door den echt aan haar was verbonden.
Franeker, den 29 November 1856. A. CUPERUS.
Eenige kennisgeving.

*** Den 20 November overleed te Niedaahr in Duitschland, na voorzien te zijn van de H. H. S. der stervenden, onze veelgeliefde Dochter CATHARINA, oud 17 jaar. Hoe smartelijk ons allen deze slag moet treffen, zal hij begrijpen, die weet, dat wij voor ruim een jaar het verlies onzer oudste Dochter Anna Maria moesten betreuren.
Leeuwarden, den 1 December 1856. P. FEIN. M. E. FEIN — ASSMANN.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 25 Nov. tot en met den 1 December 1856 aangegeven: 10 Geboren. 12 Overleden. Gehuwd 8 paren.

AANBESTEDING.

VOOGDEN VAN HET NIEUWE STADS WEESHUIS te *Leeuwarden* gedenken aan te besteden: Het **onderhoud** van genoemd GESTICHT en MOBILAIR, benevens eenige **vernieuwingen** over 1857, volgens Bestek en Voorwaarden, welke van af Zaturdag den 29 dezer aan het Gesticht ter inzage zullen liggen.

Op Woensdag den 3 December, 's voorm. te half tien uur, zal aanwijzing der werkzaamheden geschieden; terwijl gesloten Billetten, den aannemingsprijs en de namen der borgen vermeldende, aan het Gesticht moeten bezorgd worden vóór of op Maandag den 8 December e. k., 's nam. ten één uur, — waarna terstond tot de opening der billetten in tegenwoordigheid van belangstellenden zal worden overgegaan.
Leeuwarden, 27 November 1856. Mr. W. W. KUTSCH, *Rentmeester.*

DE LUITENANT-KOLONEL GARNIZOENS-KOMMANDANT, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, op Woensdag den 17 December 1856, ten behoeve der Garnizoens-Bakkerij te Leeuwarden, aanbesteden, de leverantie van:

4½	Last RIJN-TARWE, . . .	wegende minstens		77	ponden het mud.
1½	id. KUBANKA TARWE,.	id.	id.	77	
1	id. 20 mudden inl. ROGGE,	id.	id.	72	

De Voorwaarden dezer aanbesteding liggen van den dag der aankondiging dezes, op het Bureau van den Administrateur van gemelde Bakkerij, voor de gegadigden ter lezing; zullende wijders de monsters en het omslag van het inschrijvingsbillet van hetzelfde merk moeten voorzien zijn.
Leeuwarden, den 1 December 1856. *De Luitenant-Kolonel voornoemd,* HOOGEVEEN.

DES HANDELS-WAARBORG.

Maatschappij tot Onderlinge Verzekering tegen

FAILLIETEN,

BIJ MIDDEL VAN VASTE PREMIEN.

GEVESTIGD TE **AMSTERDAM.**

Deze **MAATSCHAPPIJ**, hare werkzaamheden aanvangende onder het toezigt van eenen Raad van Administratie, zamengesteld uit Notabele KOOPLIEDEN dezer Stad, heeft ten doel:

1°. Aan de door haar verzekerde Handelaren **DE VERLIEZEN TE VERGOEDEN**, hun, door de schorsing van betaling hunner Debiteuren, veroorzaakt.
2°. Hen, op hunne aanvraag, in te lichten, omtrent de solvabiliteit der Personen of Huizen, met welke zij Handelsbetrekkingen onderhouden, of willen aanknoopen.
3°. Hun Geld en Tijd te sparen, welke zij dikwerf verspillen in de vervolging hunner Debiteuren.
4°. Op de zekerste, spoedigste en voordeeligste wijze de Invordering te bewerkstelligen der aan de Verzekerden verschuldigde Sommen en beloofde Dividenten.
5°. Het Crediet der Verzekerden te verhoogen, door de zekerheid dat deze door Faillieten niet benadeeld kunnen worden.
6°. En eindelijk den Handel meer en meer te bevestigen, door het getal der Faillieten te verminderen, dewijl het eene Failliet het andere niet meer zal veroorzaken.

De Premien worden bepaald volgens Vaste Tarieven en geen Verzekerde is voor meerder dan voor zijne te betalene Premie aansprakelijk; terwijl aan de Verzekerden, welke gedurende één jaar geene Schadevergoeding aanvragen, een **VIERDE GEDEELTE HUNNER PREMIE WORDEN GERESTITUEERD.**

Nadere Informatien bij den Heer Mr. E. ATTEMA, te *Leeuwarden*, Ewal, lett. I, no. 29.

Een overeenkomst gesloten zijnde met de Brusselsche Maatschappij *La Garantie du Commerce* en met de Parijsche *Leducroire*, is de Directie alhier van heden af in staat de naauwkeurigste Informatien te geven omtrent alle Handelaren in geheel Frankrijk en Belgie en belast zich tevens met het sluiten van Verzekeringen met die Maatschappijen van Nederlandsche Handelaren tegen faillieten die zij [illegible] in die landen.
[illegible] *Namens de Directie der Maatschappij,* [illegible] Directeur.

DE HOUTVEILING [illegible]

DE Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, [illegible] ten verzoeke van den Heer Mr. H. HIDDINGA, Procureur te Sneek, ingevolge regterlijke magtiging, op Woensdag den 3 December 1856, des avonds 6 uur, ten huize van Rinse [illegible] Hoekstra, te Balk, finaal verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZINGE, waarin sedert jaren eene Verwerij is gedreven, met **Tuin en Bleek**, staande en gelegen aan de Harichsterzijde te Balk, geq. no. 62, kadastraal bekend sectie A, no. 880, groot 2 roede 70 el, voorzien van onderscheidene nette Kamers, Keuken, Kelder, Bak, Put en vele andere gerijflijkheden; bij de Weduwe Hans Jacobs Dijkstra en anderen in gebruik; den 12 Mei 1857 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1816.

PUBLIEKE VERHURING.

DE Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, Donderdag 4 December a. s. 's nademiddags ten 2 uur, bij J. R. v. d. Plaats, op het Tolhuis onder Goënga, publiek verhuren, voor 5 jaren, St. Petri en Mei 1857—1862: Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE, SCHUUR en verdere annexen, staande en gelegen onder Goënga, groot ter n. en f. 24 bunder 7 roede (65¼ pond.); thans nog in gebruik bij Ale Hantjes Speerstra c. ux.

VERKOOP TE SNEEK.

DE Notaris JORRITSMA, zal publiek veilen, het 1ste perc. ten verzoeke van den Heer G. ZANDSTRA, Notaris te Balk:

a. Eene hechte en groote HEEREN- en KOOPMANS-HUIZINGE, met **Erf, Bleek** en wijdere annexen; verhuurd aan de Heeren Kingma; en twee afzonderlijke WOONKAMERS; in gebruik bij R. K. v. d. Meulen en A. M. Boerstra; alles staande aan het Kleinzand, op den Hoek van- en in de Stokvischsteeg te Sneek, in één koop.
b. Eene wel ter nering staande HUIZINGE c. a., gelegen aan de Scharnen aldaar; in huur bij Th. Vonk.
c. Eene daarnaast staande ruime HUIZINGE c. a., thans tot Magazijn gebezigd; door Mej. de Wed. M. van Gent; en
d. Eene prompte en nette HUIZINGE met ERF e. a., aan de Oude Koemarkt aldaar; in gebruik bij Sake S. Hofstra.

Alles 12 Mei 1857 te aanvaarden.

Wie gading maakt kome Donderdag 4 December a. s., avonds 7 uur, in het Logement *de Stad Munster*, te Sneek, ter provisionele toewijzing.

Land onder Offingawier en Goënga.

DE Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, publiek veilen en verkoopen: Negen bunder 18¼ roede (25 pond) zeer vruchtbaar BINNENLAND, gelegen in 3 stukken, bijelkanderen, onder Offingawier en Goënga; thans in huur bij Bote Klazes Jellema voor f 475 's jaars, vrij van alle lasten; te aanvaarden St. Petri 1858; nader bij Billetten te specificeren.

Wie gading maakt kome Zaturdag 6 December, nademiddags 2 uur, ter beschrijving op het Tolhuis onder Goënga.

NOTARIS J. B. SCHULTZE, te Dronrijp, zal, ten verzoeke van den heer Mr. J. L. HUBER, te Leeuwarden, op Zaturdag den 6 December 1856, namiddags 4 uur, ten huize van Wijngaarden, in de Posthoorn te Dronrijp, provisioneel veilen:

1. Eene HUIZINGE, c. a. aldaar, no. 106, door Wijlen Nanne Beitema bewoond, Kad. D, no. 70; en
2. Een perceel BOUWLAND, onder Dronrijp, Kadaster sectie A, no. 378, groot 35 roede 50 el.

VERKOOP VAN EENE SCHEEPSTIMMERWERF, ENZ.

DOOR STERFGEVAL.

DE Notaris MUNNIK, te Joure, zal, met den Heer G. POSTHUMUS, Cand.-Notaris aldaar, op **Maandag** den 8 December, 's avonds 6 uur, bij *Jitte Zetstra*, finaal verkoopen:

1. De SCHEEPSTIMMERWERF met SCHUUR, met daarbij staand WOONHUIS en SMEDERIJ, bij de Kolk te Joure, waar de affaire nog gedreven wordt door de firma *Sijmon Geerts en Zoon*, en waarop slechts is geboden: Woonhuis *f* 1300, Timmerschuur en Werf *f* 1250, Smederij *f* 1235.
   De **Gereedschappen, Werktuigen** en het aanwezige **Hout**, kan worden overgenomen. **De koop kan voorts op zeer aannemelijke voorwaarden plaats hebben.**
2. **Zes** WOONHUIZEN met ERF, zoo in de Kruis- als Vischsteeg aldaar; geboden: *a. f* 694, *b. f* 625, *c. f* 405, *d. f* 286, *e. f* 605 en *f. f* 425.

Alles te aanvaarden op 12 Mei 1857.

VERKOOPING TE *GROUW.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Maandag den 8 December 1856, des avonds ten 7 uur, ten huize van J. Riemersma, Kastelein te Grouw, onder uitloving van strijk- en verhooggeld, provisioneel veilen: Eene hechte ruime HUIZINGE en **Erf** met **Bleekveld**, staande en gelegen te Grouw, bestaande in: eene ruime Voorkamer, Voorhuis, kleine Kamer, Achterhuis, Zolder met beschoten Dak, Regenwaterbak en verdere Gerijfelijkheden; laatst bij de Erven W. Hellinga in gebruik; te aanvaarden op den 12 Mei 1857.

VERKOOP VAN EENE HEEREN-HUIZINGE, ENZ.

te *DOCKUM.*

DE Notaris G. POSTHUMA, te Dockum, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. L. R. WENTHOLT, Advocaat te Leeuwarden, op Woensdagen den 10 December e. k., in het Logement *de Posthoorn* te Dockum, provisioneel, en op den 24 dito, ten huize van den Societeitshouder L. Hansma aldaar, finaal, telkens 's avonds ten 7 uur, tegen genot van strijk- en verhooggelden, verkoopen:

1. Eene deftige HEEREN-HUIZINGE, staande te Dockum, wijk D, no. 7, voorzien van: eenen ruimen gestucadoorden Gang, waarin eene fraaije Wenteltrap, 2 roijale Beneden- en 2 Bovenkamers, Slaapkamertje, Zolders met beschoten dak, Keuken, Kelder, **Waschhuis, Tuin, Regenwatersbak**, enz.
2. Eene nette HUIZINGE, naast het vorige perceel, bestaande in: een Gang, 2 Benekenkamers, 1 Bovenkamertje, Zolder, Keuken, **Plaats** en **Regenwatersbak.**

Beide perceelen laatst door den Heer J. Wentholt in eigen gebruik geweest; den 12 Mei 1857 te aanvaarden en te bezigtigen op de verkoopdagen, des voormiddags van 9—12 en des namiddags van 2—4 uur, op Toegangkaartjes, te bekomen bij den Notaris.

EERSTDAAGS zullen, na bekomen regterlijke authorisatie, publiek worden verkocht: De VASTIGHEDEN, nagelaten door wijlen den Heer A. van der Nagel, gewoond hebbende te Dokkum.

Verkooping te Bakhuizen en Warns.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Kondum, zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, te Makkum, Vrijdag 12 December 1856, nademiddag 3 uur, ten huize van de Wed. Koehoorn, te Bakhuizen, veilen:

1. Eene groote HUIZING, met **Schuur, Stalling** en **Erf**, te Bakhuizen, in 2 gedeelten wordende gebruikt.
2. Eene sterke HUIZINGE, bestaande in 2 Woningen met uitgestrekten Tuin aldaar.
3. 0-18-30 gedeeltelijk GREID- en ten deele BOUWLAND aldaar, benevens eene ERFPACHT, groot *f* 9.
4. 40 roede GREIDLAND aldaar.
5. 1-65-35 (4¼ pond) best GREIDLAND, op de Keij onder Hemelum.
6. 2-75-38 (7¼ pond.) uitmuntend GREIDLAND aldaar.
7. 2-96-50 (ruim 8 pond.) zeer voortreffelijk GREIDLAND, te Warns.
8. 0-93 00 (ruim 2¼ pond.) ver uitmuntend GREIDLAND aldaar.

De 6 eerste perceelen behooren Jasper Durks de Jong en Kinderen; de 2 laatste Sietje Cornelis de Jong, en zijn Petri en Mei 1857 te aanvaarden.

PUBLIEKE VERKOOP op een nader te bepalen dag, zoo [illegible] derhandsche verkoop vroeger plaats heeft, van eene [illegible] en **LANDEN**, gelegen te St. Nicolaasga, [illegible] P. Wijbrens [illegible] 12 Mei 1857 [illegible]

HOUTVEILING. — De Notaris A. ALMA te Bergum zal, op Dingsdag den 23 December 1856, te twee ure na den middag, in de Herberg van Roel Wijmenga, te Bergumerdam, presenteren te verkoopen:
Een aantal perceelen HAKHOUT en STAMBOOMEN, staande in verschillende Dorpen van Tietjerksteradeel; bij Billetten nader te specificeren.

Verkoop van Cigaren.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op *morgen* Woensdag den 3 December 1856, des avonds 6 uur, ten huize van den Kastelein van der Veen, op de Koemarkt aldaar, verkoopen: Eene groote partij differente CIGAREN, dewelke van 4 tot 6 uur kunnen worden bezigtigd.

Te huur bij geslotene briefjes,

voor de tijd van drie jaren:

Eene **ZATHE en LANDEN**, met BOEREN-HUIZINGE en **Erf** met 20 bunder 57 roede 64 el (56 pondematen) vruchtbaar **Greidland**, staande en gelegen de Huizinge en het Land grootendeels aan den Kleinen Ouden Weg bij Workum; in gebruik bij Tjalke van der Meer; de Landen Sint Petri en de Gebouwen 12 Mei 1857 te aanvaarden, waarvan de Conditien zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris MANN, te Workum, en de briefjes franco moeten ingeleverd worden bij den Heer J. R. VISSER, aldaar, vóór 5 December e. k.

Te huur bij geslotene briefjes,

voor den tijd van 5 jaren, ingaande St. Petri en Mei 1857: Eene uitmuntend vruchtbare en allezins welgelegene **ZATHE en LANDEN**, met prompte HUIZINGE, SCHUUR, HOVINGE, WATERMOLEN en verdere annexen, aan den Speersterdijk nabij 's Rijks Straatweg onder Goënga, groot naar naam en faam 33 b. 6 r. en 92 el (circa 90 pondematen) zoo Weid- als Hooilanden; thans bij S. J. Palsma c. u. in gebruik.

De Conditien liggen ter lezing bij J. R. v. d. PLAATS, Kastelein in het Nieuwe Tolhuis onder Goënga, bij wien tevens vóór of uiterlijk op Vrijdag den 5 December e. k. de briefjes *franco* moeten worden ingeleverd.

Een INTREK te huur.

Te bevragen bij F. PLANTENGA, Apotheker en Droogist, bij de Waag alhier.

Wordt **ter overname aangeboden:** Eene GROSSIERDERIJ in STERKE DRANKEN en WIJNEN, welke eene reeks van jaren een tamelijk burgerlijk bestaan heeft opgeleverd, en met geringe moeite voor meerdere uitbreiding vatbaar is; — waarbij men tevens **te koop aanbiedt:** Eene extra ruime rojale KOOPMANS-HUIZINGE, met of zonder PAKHUIS, waarin genoemde zaak vereenigd met een Kruideniersswinkel wordt uitgeoefend. — Inlichtingen te bekomen bij den Heer B. SIEVERS, te Heerenveen. Brieven franco.

De **elf jonge** KOEIJEN van den Landbouwer J. KROL, te Bergum, op Vrijdag den 14 November ll. verdronken in de Lange Meer, zijn op Maandag daaraanvolgende bij heelen en gedeelten verkocht, ten huize van EDZE VAN DER MEULEN, te Bergumerdam.

St. NICOLAAS CADEAUX.

Van af heden is het **Magazijn** van GALANTERIEN, PENDULES en LAMPEN extra uitgestald en ruim voorzien van eene keurige collectie **Parijsche Artikelen**, zeer geschikt voor **St. Nicolaas Cadeaux**, waaronder: fraaije GOUDEN DAMES PARURES, DEMI PARURES, BRACELETS, HOROLOGIE KETTINGEN, enz. enz.

Het Magazijn in de attentie mijner geëerde Begunstigers aanbevelende, hoop ik met een talrijk bezoek vereerd te mogen worden.

Leeuwarden. Weerdt G, 29. J. H. VAN HAAGEN.

ATTENTIE.

De Ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij ruim is gesorteerd van Fransche SURPRISES, CARTONNAGES, CARICATURES en CHOCOLAAD-FIGUREN voor het aanstaande **St. Nicolaasfeest**, welke den 4 December reeds ter bezigtiging zullen worden gesteld. Tevens zal hij zorg dragen, dat er een locaal in gereedheid zal zijn voor **ververschingen**, als: IJS, PUNCH en GEBAK; hopende door HEds. bezoek vereerd te mogen worden.

Bij hem zijn ontvangen uit Straatsburg TERRINES DE FOIES GRAS.

Leeuwarden, HEd. Dw. Dienaar,
den 27 November 1856. J. PATER JGzoon, *Confiturier.*

Als *doelmatige* **St. Nicolaas-geschenken** voor aankomende Knapen, beveelt de Ondergeteekende zijne ACCORDEONS (Harmonica's) minzaam aan.

Prijzen van af *f* 0.75 tot *f* 20. Tevens bestaat bij hem de gelegenheid tot het herstellen van zulke Harmonica's, waarvan de toonen door het gebruik ontstemd zijn.

T. POSTMA,
Korfmakersstraat, letter B, no. 37, te Leeuwarden.

Bij den Apotheker VAN HARINXMA, op de Nieuwe Buren te Leeuwarden, wordt steeds met heerlijk gevolg afgeleverd, het met roem bekende

DR. **ROCHE'S KINKHOEST MIDDEL**,

dat zeer gemakkelijk, uitwendig gebruikt wordende, de weldadigste uitkomsten oplevert, à *f* 1 het verzegelde fleschje; als ook de

DAMES LEVERTRAAN,

van uitmuntende uitwerking, en ontdaan van deszelfs bijzonder onaangenamen smaak, à *f* 1 de halve flesch; voorts het

VORSTELIJK TANDPOEDER,

een kostelijk middel tot zuivering der Tanden, versterking van het Tandvleesch, en het verkrijgen van eenen aangenamen adem, à 60 Cents het doosje, en de

FLORENTIJNSCHE BORSTDROP,

à 30 Cents het doosje, voor alle Borstkwalen van een bepaald nut.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

Het Amsterdamsche Verkoophuis, dat op alle mogelijke wijzen, de Revalenta zoekt aan den man te brengen, heeft weer eene onwaarheid gemeld, waarvan het zich zeker gouden bergen belooft. Volgens zijn berigt *(Amsterd. Courant)* moet het Revalenta busje van 87½ Cts. ¼ Eng. pond inhouden, volgens hem, „circa 2½ Ned. oncen." (Het Eng. pond is gelijk aan 37½ Ned. looden.) Zoo dat kleine busjes al ¼ Eng. pond inhoudt, dat eene onwaarheid is, hoe kan dat den 2½ Ned. ons uitmaken? Zijn eigen berigt „kleine minder voordeelige busjes" enz. bewijzen ten vollen zijn karakter; want zoo ¼ Eng. pond 87½ Cts. kost en minder voordeelig is, hoe schadelijk is dan niet een geheel Eng. pond voor *f* 2, zegge *twee Gulden.* — Maar wie wil niet gaarne die schade lijden ten voordeele van het Verkoophuis!

De **CIBARIA**, die het beste voedsel is voor jonge Kinderen en zwakke of verzwakte gestellen, heeft eene Dame van Haemorrhoides (aanbeijen) genezen, voorwaar geen bagatel! — Smakelijker dan du Barrij's Revalenta, werkt zij spoediger, bij haren lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel **Cibaria** als bij de Revalenta 87½ Cts. kost). — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen ins houdende 12½, 25 en 50 Ned. looden voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima voor 75 Cts., *f* 1.40, *f* 2.50 te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwarden, J. van IJssel; Sneek, A. Cuipers; verder in de bekende Dépôts en te 's Gravenhage aan het Magazijn bij den Fabriekant J. A. van Wijk.

Herberg „de Koophandel."

De Ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij den 5 dezer zijne nieuw gebouwde HERBERG, staande aan de Leeuw. Vaart alhier, zal **openen.** — Hij vleit zich, dat zijne localen allezins geschikt zijn tot het houden van **Verkoopingen** etc. en **Comparitien**, waartoe hij zich minzaam zoo bij HH. Notarissen als Kooplieden, Schippers en anderen aanbeveelt; belovende eene spoedige en civiele bediening.

Berlikum, 1 December 1856. M. R. BRAAKSMA.

DOCKUMER WAGEN.

[illegible] water, als naar gewoonte, **alle dagen**, behalve Zondags, 's morgens van *Leeuwarden* en des middags van *Dockum*; — rijdt af bij D. B. SCHAAP, [illegible]. — Adres-goederen kunnen almede ook worden bezorgd bij [illegible]

W. LUBBERTS,
Schipper op Dockum, op de Nieuwbuuren, lett. K, 166.

POSTWAGENDIENST.

De Ondergeteekende geeft aan het daarbij belanghebbende Publiek kennis, dat hij met authorisatie van [illegible] Gedeputeerde Staten, gedurende de maanden **December, Januarij** en **Februarij** des **VRIJDAGS** met eenen **POSTWAGEN** zal rijden en wel des morgens om 7 uur van *Heerenveen* en des nademiddags om 2½ uur van *Leeuwarden*; aankomst aldaar des morgens 10½ uur bij de Wed. *de Jong*, in *Wijnberg.*

De vracht is *f* 1.20 van *Heerenveen* naar *Leeuwarden* en omgekeerd, minder afstand na rato.

Ook belast hij zich met het doen van boodschappen en het medenemen van pakjes; voor eene goede uitvoering en bezorging zal de meeste zorg worden gedragen.

Heerenveen, 28 November 1856. J. R. BOOSMAN.

Op den 5 December 1856 **BILLARD-PARTIJ** bij H. TJEPKEMA, in *de Gouden Wagen alhier.*

PRIJS en PREMIE nader te bepalen.

Iemand genegen in eene gevestigde solide zaak een DEELGENOOT op te nemen, die in staat is zeker kapitaal bij te brengen, wordt verzocht met voorloopige opgaven per franco brief zich te adresseren bij den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, onder letters A. Z.

Een KOPERSLAGERSKNECHT, zijn werk verstaande, kan van stonden aan werk bekomen bij T. HILARIUS, te Harlingen.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk gedeeltelijk verstaande, kan dadelijk geplaatst worden bij R. P. SEVENSMA, te Sneek.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande, kan dadelijk geplaatst worden bij E. LAND, te Harlingen. Brieven franco.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, Boek- en Papierverkooper in den Rotterdamschen Erasmus, op de Kelders te Leeuwarden, zijn gedrukt en te bekomen:

DE VAN OUDS GERENOMMEERDE

FRIESCHE ALMANAK MET ROODE LETTERS,

berekend door ELTE MARTENS BEIMA, *voor het jaar* 1857.

Dezelfde heeft ontvangen eene partij:

BUITENGEWOON DEUGDZAAM SCHRIJFPAPIER,

zeer geschikt ten gebruike op **Notaris-Kantoren** en voor **Koopmans-Kantoorboeken**, welke laatste door hem in alle formaten, gelinieerd en gebonden naar verkiezing, ten spoedigste worden geleverd.

Bij denzelfden is uitgegeven:

VERSPREIDE GESCHRIFTEN

VAN

ABm. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

In leven Hoogleeraar te Amsterdam. Voorafgegaan door een woord ter herinnering aan den Ontslapene door M. COHEN STUART, *f* 3.25.

DE DERDE DRUK DER

NAGELATEN LEERREDENEN

VAN

ABm. DES AMORIE VAN DER HOEVEN Jr.

In leven Predikant te Utrecht. Met portret, *f* 3.75.

*** FRANSCHE-, ENGELSCHE- EN HOOGDUITSCHE

LEESBIBLIOTHEEK.

Van deze Leesbibliotheek is bij de Ondergeteekenden de *tweede Supplement-Catalogus*, à 5 Cts. verkrijgbaar gesteld; terwijl bij hen tevens voor het aanstaande

ST. NICOLAAS-FEEST,

tegen **verminderde prijzen**, te bekomen zullen zijn: PRENTEBOEKJES, ALBUMS, PAPETERIEN, etc. etc.

Leeuwarden. Gebrs. BORGRINK.

*** DE PLEEGZOON. — FERDINAND HUIJCK.

Deel 1—4 der

Romantische Werken van Mr. J. VAN LENNEP,

in 13 deelen à *f* 1.90 per deel bij Inteekening.

DE ROOS VAN DEKAMA. — ELIZABETH MUSCH

zullen deel 5—8 uitmaken.

Elk deel is versierd met 2 Staalgravures, en gebonden in rijk vergulde linnen band.

ROTTERDAM, November 1856. Namens de gezamentlijke Uitgevers,
M. WIJT & ZONEN.

De aanmoediging, welke de Uitgevers allerwege ontvangen, doet hen uit de vele gunstige beoordeelingen, de navolgende regelen uit de Amsterdamsche Courant van 27 October ll. overnemen:

De algemeene klagt over „dure boeken" zoo dikwijls ook met betrekking tot van Lenneps werken geuit, heeft gehoor gevonden en het tijdstip is daar dat de „lezers" tevens „koopers" kunnen worden. Zijn die werken door hunnen inhoud sieraden der vaderlandsche letterkunde, zij worden thans bovendien sieraden voor de bibliotheek door deze keurige uitgave. Heldere en toch compresse druk, flink papier, prachtige banden, voortreffelijke staalgravuren en een prijs zóó gering dat het waarlijk verbazing wekt. *Ferdinand Huijck*, welke roman vroeger de kapitale som van *f* 9 kostte, is thans, sierlijk gelijk wij zoo even beschreven uitgevoerd, voor slechts *f* 3.80 verkrijgbaar! Wij hebben met het meeste genoegen de oude kennis met *Ferdinand Huijck* vernieuwd. Die getrouwe schetsen van voorvaderlijke zeden en gewoonten, die levendige en ware karakterschildering, die kunstig gelegde en toch eenvoudige knoop, die reeks van avontuurlijke lotgevallen, toch zoo natuurlijk en ongezocht, zooveel echte humor en ongekunsteld gevoel, waarlijk *Ferdinand Huijck* mag geëvenaard worden, maar overtroffen zeker niet. Wel heeft de schrijver Göthe's

„Greift nur hinein in 's volle Menschenleben"

in praktijk gebragt! Bovendien, als hij in dien goeden, ouden tijd geleefd, zoo schrijft hij. Het werk is ook zoo echt hollandsch, alles is zoo lokaal, dat wij het leven der hoofdpersonen zoo geheel kunnen „meêleven" en voor Amsterdammers heeft het in dit opzigt al bijzonder veel aantrekkelijks. Met zulk eene uitgave van *van Lenneps romantische werken* voor ons, en met zijn *Ferdinand Huijck* in de hand, kunnen wij niet nalaten onzen stad- en landgenooten toe te roepen; *„Werpt nu toch voor eens en voor altijd de jammerlijke ongerijmdheden van Alexandre Dumas en consorten het venster uit, en laat van Lennep, nu de prijs geen beletsel meer is, geen dag langer op uw boekenrek ontbreken."*

*** Bij G. VAN GOOR, te *Gouda*, heeft heden de pers verlaten, de **Eerste Aflevering** van een *belangrijk en oorspronkelijk werk*, getiteld:

Handboek der Wapenkunde,

DOOR J. B. RIETSTAP,

BEVATTENDE: **I. De Geschiedenis der Wapenkunde; II. De Praktijk der Wapenkunde; III. Een Register der Wapens van den thans bloeijenden Nederlandschen Adel; van de Staatlieden en Veldheeren van Napoleon I, van beroemde personen uit vroeger en later tijd; enz.**

Dit werk zal verschijnen in **vijf Afleveringen** met even zoo vele **Steendrukplaten** waarop **548 Figuren** en **Wapens** voorkomen, tegen den prijs van *f* **1.20** *per Aflevering.* Het geheel zal nog vóór het einde dezes jaars compleet zijn; terwijl de 1ste Aflevering in de voornaamste Boekwinkels ter inzage voorhanden is.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOOMANS SMEDING.